

Regeling van de Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs van 14 september 2022, nr. 33946201, houdende de vaststelling van de screenings- en testinstrumenten ten behoeve van de indicatiestelling voor leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) en praktijkonderwijs (pro) voor het schooljaar 2023–2024 (Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro schooljaar 2023–2024)

De Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs,

Gelet op artikel 2.46, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020;

Besluit:

Artikel 1. Vaststelling screenings- en testinstrumenten

De screenings- en testinstrumenten ten behoeve van de indicatiestelling voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs voor het schooljaar 2023–2024 worden vastgesteld conform de bijlage bij deze regeling.

Artikel 2

De Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro schooljaar 2022–2023 wordt ingetrokken.

Artikel 3. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 oktober 2022.

Artikel 4. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro schooljaar 2023–2024.

Deze regeling zal met de toelichting en bijlage in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs,
A.D. Wiersma*

BIJLAGE BIJ ARTIKEL 1 VAN DE REGELING SCREENINGS- EN TESTINSTRUMENTEN LWOO EN PRO SCHOOLJAAR 2023–2024

Lijst toegestane instrumenten Criterium Intelligentie schooljaar 2023–2024

Tenzij in de testhandleiding anders is aangegeven, hoeft men geen Flynn-correctie toe te passen. Wanneer leerlingen eind groep 7 naar het lwoo of pro gaan, mogen onderstaande intelligentietesten die bestemd zijn voor groep 8 leerlingen worden afgenomen wanneer de leerling in groep 3 of hoger gedoubleerd is.

De scores op de IQ-testen mogen niet ouder zijn dan twee jaar, zijnde de periode tussen de datum van afname en datum van indiening van het volledige dossier. Om te voorkomen dat leerlingen onnodig extra getest moeten worden, moet men extra alert zijn wanneer bij een test is vermeld dat deze 'voor het laatst is toegestaan'. Dat betekent dat men zowel moet kijken naar het criterium van maximaal twee jaar als naar de datum van publicatie in de Staatscourant van de Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro van enig schooljaar. Vanaf de publicatiedatum is bekend welke testen het schooljaar daaropvolgend niet meer gebruikt kunnen worden voor de aanvraag van een aanwijzing lwoo of een toelaatbaarheidsverklaring pro. Dit impliceert dat wanneer bij een test vermeld is in de Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro dat deze 'voor het laatst is toegestaan', die test alleen voor een aanvraag kan worden gehanteerd indien de betreffende test niet ouder is dan twee jaar en is afgenomen voor de publicatiedatum in de Staatscourant van die Regeling.

Lijst toegestane instrumenten Criterium Intelligentie schooljaar 2023–2024

Naam Test	Bereik	Opmerkingen
ADIT: Adaptieve Digitale Intelligentie Test, A-VISION, 2013	Groep 6,7 en 8	Attentie bij afname potentiële pro-leerlingen.
Cito Intelligentietest VO, Cito 2013	Klas 1 t/m 3 regulier VO	Attentie bij afname potentiële pro-leerlingen.
IDS-2: Intelligentie- en ontwikkelingschalen voor kinderen en jongeren, Hogrefe Uitgevers 2018	5–20 jaar	
NIO: Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau, Boom test onderwijs, 2018	Groep 7, 8 en klas 1, 2 en 3 VO	Afname van april-juli groep 7. Niet bedoeld voor leerlingen uit het v(s)o. Groepsgrootte maximaal 15 bij afname bij leerlingen in sbo en pro. Attentie bij afname potentiële pro-leerlingen
NSCCT: Niet Schoolse Cognitieve Capaciteiten Test, De Rijnlandse School, 2014	Groep 4 t/m 8	Attentie bij afname potentiële pro-leerlingen.
RAKIT-2: REVISIE AMSTERDAMSE KINDER INTELLIGENTIE TEST, Pearson Benelux B.V.	4 t/m 12;6 jaar	Deze test moet vóór de 12e verjaardag zijn afgenomen.
SON-R 6–40, Snijders-Oomen Niet-verbale intelligentietest, Hogrefe Uitgevers, 2011	6 t/m 40 jaar	Met name te gebruiken bij taalproblemen (achterstanden technisch lezen, begrijpend lezen en spelling > 50%) en leerlingen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen.
WISC-V-NL: Wechsler Intelligence Scale for Children Fifth Edition, Pearson Benelux B.V., 2018	6–17 jaar	Voorlopig toegestaan; er zijn nog onvoldoende onderzoekresultaten naar de criteriumvaliditeit bekend. Zie voor Totaal IQ (TIQ) opmerking onder deze tabel.

Opmerkingen bij *Criterium Intelligentie*:

Een IQ-test die volgens de handleiding door een leerkracht mag worden afgenomen, moet altijd onder de verantwoordelijkheid van een bevoegd deskundige worden geïnterpreteerd.

Pas op met het gebruik van schriftelijk af te nemen klassikale tests ingeval er sprake is van een leerling met grote leerachterstanden; met name op begrijpend lezen of bij onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal.

Bij het intelligentiecriterium wordt uitgegaan van een Totaal IQ (TIQ). Wanneer daarvoor de WISC-V-NL gebruikt wordt, dient met behulp van zeven subtests (zoals aangegeven in de handleiding van de WISC-V-NL) het Totaal IQ (TIQ) bepaald worden. De betreffende zeven subtesten geven tezamen een puntscore. Voor het intelligentiecriterium mag niet worden uitgegaan van betrouwbaarheidsintervallen.

Nieuw op de lijst

N.v.t.

Dit jaar voor het laatst toegestaan

N.v.t.

Lijst toegestane instrumenten Sociaal-Emotionele diagnostiek schooljaar 2023–2024

De scores op de SE-testen mogen niet ouder zijn dan één jaar gerekend vanaf de datum van aanmelding bij het samenwerkingsverband. De scores op de gehanteerde instrumenten ten behoeve van sociaal emotionele diagnostiek mogen niet ouder zijn dan één jaar, zijnde de periode tussen de datum van afname en datum van indiening van het volledige dossier.

Om te voorkomen dat leerlingen onnodig extra getest moeten worden, moet men extra alert zijn wanneer bij een test is vermeld dat deze 'voor het laatst is toegestaan'. Dat betekent dat men zowel moet kijken naar het criterium van maximaal twee jaar als naar de datum van publicatie in de Staatscourant van de Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro van enig schooljaar. Vanaf de publicatiedatum is bekend welke testen het schooljaar daaropvolgend niet meer gebruikt kunnen worden voor de aanvraag van een aanwijzing lwoo of een toelaatbaarheidsverklaring pro. Met andere woorden: een test waarvan vermeld is in de Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro dat deze 'voor het laatst is toegestaan' kan alleen voor een aanvraag worden gehanteerd indien de betreffende test niet ouder is dan één jaar en is afgenomen voor de publicatiedatum van die Regeling in de Staatscourant.

Sociaal-emotionele diagnostiek bij potentiële leerlingen voor lwoo of pro is volgens de Regeling alleen van toepassing voor de toelaatbaarheidsbepaling van betreffende leerlingen met een IQ tussen de 90 en 120. Schriftelijke zelfbeoordelingsvragenlijsten zijn meestal te moeilijk voor leerlingen met grote leerachterstanden op het gebied van begrijpend lezen en/of beperkt begrip van de Nederlandse taal. Er worden daarom beperkingen gesteld aan het gebruik van zelfbeoordelingsvragenlijsten door deze leerlingen. Leerlingen zijn met zelfbeoordelingsvragenlijsten toetsbaar wanneer ze op Begrijpend Lezen het niveau halen van een DLE 40 of hoger (gemiddelde score van leerlingen aan het eind van groep 6 of hoger). Wanneer deze leerling een begrijpend leesniveau heeft van een gemiddelde leerling in groep 6 (DLE 30–40) moet de onderzoeker nagaan of een zelfbeoordelingslijst wel een juiste keuze is. Bij een begrijpend leesniveau DLE < 30 (gemiddelde score van leerlingen in groep 3, 4 of 5) wordt sterk afgeraden een zelfbeoordelingsvragenlijst te gebruiken bij het onderzoek van SE ontwikkeling. Voor het persoonlijkheidsonderzoek kan de diagnostisch geschoolde en BIG-geregistreerde psycholoog of orthopedagoog of orthopedagoog-generalist in dat geval gebruik maken van gegevens uit het onderwijskundig rapport, van beoordelingslijsten door ouders en/of leerkracht én van gegevens op basis van eigen observatie. Voor zover de vragenlijsten van score-aanduidingen zijn voorzien van het type 'klinisch bereik', 'risicogebied', 'zorgscore' en dergelijke, mogen alleen de scores die in een dergelijk bereik vallen gebruikt worden als argumentatie voor ondersteuningsbehoefte.

Lijst toegestane instrumenten sociaal-emotionele diagnostiek schooljaar 2023–2024

Naam Test	Bereik	Opmerkingen
Agressie Vragenlijst (AGV), Bohn Stafleu van Loghum, 2018	4–18 jaar	
Autisme Spectrum Vragenlijst (ASV), Bohn Stafleu van Loghum, 2013	4–18 jaar	
Kanjervragenlijst, Instituut voor Kanjertrainingen B.V., 2012	Groep 5 t/m 8	
Leermotivatie 6–7–8, Boom test onderwijs, 2009	Groep 6 t/m 8	Naamswijziging sinds maart 2021. Voorheen heette deze test: Leermotivatietest Basisonderwijs. Normering 2009 is ongewijzigd.
LOVS VISEON 2.0, Cito, 2016	Groep 3 t/m 8	
Leervoorwaardentes (LVT)t, Bohn Stafleu van Loghum, 2011	4–18 jaar	
NPV-J-2: Junior Nederlandse Persoonlijkheidsvragenlijst 2, Boom uitgeverij Amsterdam, 2011	9–16 jaar	
PMT-K-2: Prestatie Motivatie-test voor Kinderen 2, Pearson Benelux B.V., 2011	Groep 7/8 en leerjaar 1 VO	
Sociaal emotionele vragenlijst (SEV), Bohn Stafleu van Loghum, 2018	4–18 jaar	
Vragenlijst Emotionele Intelligentie Quotient (EIQ), Bohn Stafleu van Loghum, 2015	8–18 jaar	
Vragenlijst Psychosociale Vaardigheden (VPV), Bohn Stafleu van Loghum, 2012	9–18 jaar	
ZIEN! Pedagogisch Expertsysteem voor het primair onderwijs. Driestar Onderwijsadvies, 2012	Groep 1 t/m 8	Betreft de leerkrachtversie van ZIEN! Er is een versie groep 1 t/m 4 en versie groep 5 t/m 8. Er is geen verschil in items maar er worden andere handelingssuggesties gegeven

Naam Test	Bereik	Opmerkingen
ZIEN! Leerling 5 – 8 Sociale vaardigheden, Driestar Onderwijsadvies, 2015	Groep 5 t/m 8	Het betreft de Digitale leerlingversie.
ZIEN! Leerling 5 – 8 Leer- en leefklimaat, Driestar Onderwijsadvies, 2016	Groep 5 t/m 8	Het betreft de Digitale leerlingversie. De beoordeling voor de schaal Pestgedrag is onvoldoende

Opmerkingen bij *Criterium Sociaal-Emotionele diagnostiek*:

Tests of screeningsmiddelen die het beeld geven van sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling en die volgens de handleiding door een leerkracht mag worden afgenomen moet altijd onder de verantwoordelijkheid van een bevoegd deskundige worden geïnterpreteerd. Daarbij is het zaak de relatie leerprestaties en sociaal-emotionele ontwikkeling aan te geven.

Dit jaar voor het laatst toegestaan

- Leermotivatie 6–7–8, Boom test onderwijs, 2009.
In 2023 zijn de normtabellen van deze test 15 jaar oud en verouderd.

Dit jaar nieuw op de lijst

- Agressie Vragenlijst (AGV), Bohn Stafleu van Loghum, 2018
- Autisme Spectrum Vragenlijst (ASV), Bohn Stafleu van Loghum, 2013
- Sociaal emotionele vragenlijst (SEV), Bohn Stafleu van Loghum, 2018
- Vragenlijst Emotionele Intelligentie Quotient (EIQ), Bohn Stafleu van Loghum, 2015
- Vragenlijst Psychosociale Vaardigheden (VPV), Bohn Stafleu van Loghum, 2012

Toegestane instrumenten onderzoek leerachterstanden schooljaar 2023–2024

Afname van leervorderingenonderzoek

Voor het weergeven van de leervorderingen wordt in principe altijd gevraagd om de meest recent afgenomen toetsen. Wanneer een leerling van 1-2-2023 tot en met 30-9-2023 wordt aangemeld, moeten de didactische toetsen in het schooljaar 2022–2023 of daarna zijn afgenomen. Bij aanmelding vóór 1-2-2023 mogen de gegevens van de didactische toetsen die in het onderwijskundig rapport worden gebruikt niet ouder zijn dan zes toetsmaanden (juli en augustus worden niet meegerekend). Alle genoemde leervorderingentoetsen die geschikt zijn voor groep 8 mogen ook gebruikt worden voor het didactisch toetsen van leerlingen in het eerste leerjaar voortgezet onderwijs. De didactische leeftijd (DL) is in dat geval 60 en dezelfde regels die voor groep 8 gelden ten aanzien van adaptief toetsen, gelden ook hier.

Vaardigheidsscores of functioneringsniveaus omzetten naar DLE's

Het aanleveren van Didactische Leeftijds Equivalenten (DLE) is voorwaarde bij de doorverwijzing van leerlingen naar het lwoo en het pro. In leerlingvolgsystemen die in het primair onderwijs gehanteerd worden, worden niet bij alle toetsen een koppeling gemaakt met DLE's in de rapportages. Men gebruikt bijvoorbeeld voor de rapportage vaardigheidsscores en/of functioneringsniveaus. In de handleiding van betreffend leerlingvolgsysteem is te vinden hoe de benodigde DLEs opgevraagd en/of berekend kunnen worden. Ook zijn de betreffende tabellen te gebruiken in de publicatie DLE-Schalen¹ voor de omzetting van ruwe scores (papieren versie) of vaardigheidsscores (digitale versie) naar DLE's.

Het is niet mogelijk om een directe verbinding te leggen tussen de scores op papieren toetsen en digitale versies, omdat in beide gevallen langs een andere route de resultaten worden verkregen. Het is daarom noodzakelijk te vermelden welke toetsversie is gebruikt en de daarvoor van toepassing zijnde normen te hanteren.

Hulp voor dyslectische leerlingen wanneer doortoetsen en terugtoetsen mogelijk is

Voor dyslectische leerlingen kan het nuttig zijn om te weten wat betreffende leerling kan met en zonder ondersteuning, bijvoorbeeld in de vorm van voorleessoftware. Voor deze leerlingen is de volgende procedure aan te bevelen. Laat de toets op het huidige of iets hogere niveau maken met de hulpmiddelen die de leerling ook in de klas gebruikt. Noteer de behaalde score en ook de ervaring en de werkwijze met betrekking tot de motivatie. Neem vervolgens de toets van een jaar onder het huidige niveau af strikt conform de instructie van de handleiding. Neem deze score op in de aanvraag

¹ DLE-schalen indicatiestelling LWOO en pro voor instroom in schooljaar 2023–2024, uitgave 2022

en verwerk de uitkomsten van de eerste afname in de toelichting op de scores. In de aanvraag wordt op deze wijze duidelijk wat het niveau van de leerling is met en zonder hulp. Leg goed vast welke hulp geboden is en om welke redenen. In de beoordeling van de aanvraag wordt dus de score gebruikt die verkregen is zonder dat van hulp of hulpmiddelen gebruik gemaakt is.

Door- en terugtoetsen

Bij jaargroep gebonden toetsen zoals de Cito-volgsystemen dienen de Commissies die over de aanvragen beslissen uit te gaan van toetsen die aansluiten bij het werkelijke didactische niveau van de leerling (adaptief toetsen). Dit betekent dat schoolverlaters op de basisschool soms toetsen moeten maken die in jaargroepen daarvoor gebruikt worden. De handleiding van de Cito 3.0 toetsen geeft aan hoe op maat getoetst moet worden. Bij die toetsen wordt door- of teruggetoetst volgens die instructies.

Adaptief toetsen

Kandidaten voor lwoo en pro hebben leerachterstanden. Bij adaptieve toetsing door de basisschool worden toetsen afgenomen die de leerling op basis van zijn eigen leerniveau redelijk zou moeten kunnen maken. Een leerling die qua leerlijn in groep 6 zit, laat men niet een te moeilijke toets van groep 8 maken. Het gebruik van de toets van groep 6 is kindvriendelijker en de score niet alleen betrouwbaarder, maar geeft ook meer inzicht in wat een leerling kan.

Door- of terugtoetsen

De algemene regel is dat voor een goede niveaubepaling een toetsversie gebruikt moet worden die het beste past bij het feitelijke leerniveau van de leerling. Mocht uit de uitslag blijken dat bij nader inzien toch niet de juiste toetsversie is gekozen, dan moet er in principe worden door- of teruggetoetst. Maar waaraan zie je dat? Wanneer moet er dan worden door- of teruggetoetst? Dat verschilt per toetssoort. Bij leerjaargebonden toetsen moet in principe worden door- of teruggetoetst als de feitelijke uitslag meer dan één leerjaar (in DLE's uitgedrukt: meer dan 10 punten) van de verwachte score af ligt. Een groep van toetsen waar door- of terugtoetsen aan de orde zou kunnen zijn, betreft bijvoorbeeld:

- LOVS Technisch lezen onderdeel Leestempo
- LOVS Begrijpend lezen, Cito 3.0
- LOVS Spelling, Cito 3.0
- LOVS Rekenen-wiskunde, Cito 3.0

Stel: u vermoedt dat de leerling op het niveau van halfweg leerjaar 5 zal scoren. U zet dus toets M5 in met een DL van 25. U verwacht dus een score die ligt tussen DLE 15 en 35. Als de toetscore inderdaad binnen die range valt, hoeft er niet doorgetoetst te worden. Valt de score daarbuiten, dan moet er in principe wel doorgetoetst worden met een andere toetsversie. Zie daarvoor een tweetal voorbeelden hieronder.

Voorbeeld één: de leerling haalt op de M5-toets een score die correspondeert met een DLE van 36. Dit is geen pro-score maar een score die past bij lwoo. De afwijking van de gevonden score is groter dan 10 DLE-punten. Daarom legt u ter nadere verifiëring van de juistheid van dit niveau nu de M6- of E6-toets voor om te zien waar het niveau dan op uitkomt. U voegt beide toetscores toe aan het onderwijskundig rapport.

Voorbeeld twee: opnieuw wordt een M5-toets afgenomen, maar nu blijkt de DLE die hoort bij de score van de leerling maar 14 te bedragen. Ook hier is de afstand groter dan 10 DLE-punten, maar omdat de uitkomst nog steeds op pro-niveau ligt, is terug toetsen niet noodzakelijk.

De toepassing van deze regel mag minder strikt gehanteerd worden als alle relevante gegevens in een eenduidige richting wijzen en door- of terugtoetsen naar alle waarschijnlijkheid niet tot een andere indicatie zal leiden. Echter: als de toets uitslag van de leerling meer dan 10 DLE-punten van de gekozen toetsversie af ligt, moet in ieder geval worden door- of teruggetoetst als:

- dit toetsresultaat duidelijk afwijkt van de gegevens uit het onderwijskundig rapport of het leerlingvolgsysteem, of;
- er sprake is van strijdige gegevens (sommige scores verwijzen naar lwoo en andere naar pro), of;
- er sprake is van een IQ tussen 75 en 80 (omdat dit het overlapgebied is tussen lwoo en pro).

Als u op deze wijze te werk gaat, hoeft nooit meer dan twee keer getoetst te worden. Uitgangspunt is dat de leerling de eerste keer een toets voorgelegd krijgt, die naar de verwachting van de afnemer van de toets past bij het niveau van de leerling. De eventuele tweede toets die u kiest sluit aan bij het op de eerste toets behaalde niveau. Die twee gegevens zullen voor elke commissie die over de aanvragen

beslist voldoende zijn. Wel is het van groot belang dat u precies de toets instructies van de betreffende toets handleiding volgt.

In onderstaande tabel wordt weergegeven hoe door- of terug te toetsen bij dit soort toetsen.

Adviestabel door- en terugtoetsen E-toetsen Cito-LOVS

Niveau van de toets	Behaald DLE	Advies
Groep E4	< 10	Doortoetsen niet nodig: pro-score
Groep E4	> 30	Kies een Toets van groep 5
Groep E5	< 20	Doortoetsen niet nodig: pro-score
Groep E5	> 40	Kies een Toets van groep 6
Groep E6	< 30	Kies een Toets van groep 4 ¹
Groep E6	> 50	Kies een Toets van groep 7
Groep E7	< 40	Kies een Toets van groep 6 (zie noot 2)
Groep E7	> 60	Doortoetsen niet nodig: score valt buiten Iwoo-criteria.

¹ Is de score lager dan het voorafgaande leerjaar dat u adaptief had gekozen, dan is het advies: neem de toets van het leerjaar waar de behaalde DLE-score naar verwijst. Dit kan twee of meer leerjaren lager worden als uw startniveau veel te hoog is geweest.

Adviestabel door- en terugtoetsen M-toetsen Cito-LOVS

Niveau van de toets	Behaald DLE	Advies
Groep M4	< 5	Doortoetsen niet nodig: pro-score
Groep M4	> 25	Kies een Toets van groep 5
Groep M5	< 15	Doortoetsen niet nodig: pro-score
Groep M5	> 35	Kies een Toets van groep 6
Groep M6	< 25	Kies een Toets van groep 5 (zie noot 2)
Groep M6	> 45	Kies een Toets van groep 7
Groep M7	< 35	Kies een Toets van groep 6 (zie noot 2)
Groep M7	> 55	Kies een Toets van groep 8
Groep M8	< 45	Kies een Toets van groep 7 (zie noot 2)

Lijst toegestane instrumenten Leerachterstand Technisch lezen schooljaar 2023–2024

(zie: *afname leervorderingenonderzoek en door- en terugtoetsen*)

Naam Test	Bereik	Opmerkingen
Boom LVS Technisch Lezen Tekst, Boom test onderwijs, 2019	Groep 3 t/m 8	
Boom LVS Technisch Lezen Woorden, Boom test onderwijs, 2021	Groep 3 t/m 8	
Drempelonderzoek 678 7 ^e versie, 678 Onderwijs Advisering, 2017	Groep 5 t/m 8	
IEP LVS Technisch Lezen, 2020, Bureau ICE	Groep 3 t/m 6	Alleen genormeerd voor leerlingen (speciaal) basisonderwijs
Klepel-R, 2019, Pearson Benelux B.V.	Groep 3 t/m 8 regulier basisonderwijs en klas 1 en 2 van het regulier voortgezet onderwijs (leeftijd: 6;6 t/m 14;5 jaar)	
LOVS AVI, Cito, 2009	Groep 3 t/m 8	
LVS AVI, Cito, 2017	Groep 3 t/m 8	
LOVS DMT, Cito, 2009	Groep 3 t/m 8	Afname van kaart 1, 2 en 3 verplicht, met samengestelde ruwe score als uitgangspunt voor bepalen achterstand.
LVS DMT, Cito, 2017	Groep 3 t/m 8	Afname van kaart 1, 2 en 3 verplicht, met samengestelde ruwe score als uitgangspunt voor bepalen achterstand.
LOVS Technisch Lezen, Cito, 2010/2012	Groep 3 t/m 8	Onderdeel Leestempo
TPVO-TL: Testserie voor Plaatsing in het Voortgezet Onderwijs -Technisch Lezen, A-VISION, 2008	Groep 5 t/m 8	Normering 2009.

Opmerkingen bij *Technisch lezen*:

Dit jaar voor het laatst toegestaan

In 2023 zijn de normtabellen van onderstaande drie tests 15 jaar en verouderd of wordt het product niet meer door de uitgever ondersteund. Derhalve zijn deze drie test dit jaar voor het laatst toegestaan.

- LOVS AVI, Cito, 2009
- LOVS DMT, Cito, 2009
- TPVO-TL: Testserie voor Plaatsing in het Voortgezet Onderwijs, Technisch Lezen, A-VISION, normering 2009

Dit jaar nieuw op de lijst

- Klepel-R, 2019, Pearson Benelux B.V.
- Boom LVS Technisch Lezen Woorden, 2021, Boom test onderwijs

Lijst toegestane instrumenten Leerachterstand Begrijpend lezen schooljaar 2023–2024

(zie: *afname leervorderingenonderzoek en door- en terugtoetsen*)

Wanneer een leerling bij de afname van de toets Technisch Lezen lager scoort dan DLE 20 is afname van een toets Begrijpend Lezen voor leerlingen die naar het pro worden verwezen niet noodzakelijk.

Naam Test	Bereik	Opmerkingen
Boom LVS Begrijpend Lezen, Boom test onderwijs, 2011	Groep 3 t/m 8	Naamswijziging sinds augustus 2019. Voorheen heette deze test: Schoolvaardigheidstoets Begrijpend Lezen (SVT BL). Normering 2011 is ongewijzigd.
Begrijpend Lezen Speciale leerlingen, Cito, 2011	Voor functioneringsniveaus groep 3 t/m met 5	Papieren en digitale versie. Voor leerlingen in het Speciaal (Basis) Onderwijs en leerlingen die extra ondersteuning behoeven in het reguliere basisonderwijs.
Begrijpend Lezen Speciale leerlingen, Cito, 2012	Voor functioneringsniveaus groep 6 t/m 8	Papieren en digitale versie. Voor leerlingen in het Speciaal (Basis) Onderwijs en leerlingen die extra ondersteuning behoeven in het reguliere basisonderwijs. Attentie bij afname potentiële pro -leerlingen.
Diatekst 678, Diataal 2020	Eind groep 5 t/m midden groep 8	Voor leerlingen in het (speciaal) basisonderwijs.
Drempelonderzoek 678 7 ^e versie, 678 Onderwijs Advisering, 2017	Groep 5 t/m 8	
IEP LVS (Begrijpend) Lezen, 2019, Bureau ICE	Groep 4 t/m 8	Alleen genormeerd voor leerlingen (speciaal) basisonderwijs
LOVS 2.0 Begrijpend Lezen, Cito, 2010	Groep 3 t/m 8	Papieren (groep 3 t/m 8) en digitale versie (groep 7 en 8). Normering sept 2013. Voor de interpretatie van de LOVS 2.0 van het Cito is de normering van september 2013 voorgeschreven (zie de publicatie DLE schalen indicatiestelling lwoo en pro voor instroom in schooljaar 2023–2024, uitgave 2022).
LOVS 3.0 Begrijpend lezen, Cito, 2014 – 2017	Groep 3 t/m 8	Papieren versie.

Opmerkingen bij *Begrijpend lezen*:

Dit jaar voor het laatst toegestaan

LOVS 2.0 Begrijpend Lezen, Cito, 2010, aangezien dit product niet meer door de uitgever ondersteund wordt.

Dit jaar nieuw op de lijst

Diatekst 678, 2020, Diataal

Lijst toegestane instrumenten Leerachterstand Spelling schooljaar 2023–2024

(zie: *afname leervorderingenonderzoek en door- en terugtoetsen*)

Naam Test	Bereik	Opmerkingen
Boom LVS Spelling Woorden en Werkwoorden, Boom test onderwijs, 2015	Groep 3 t/m 8	Deel 'Spelling Woorden' Naamswijziging sinds maart 2021. Voorheen heette deze test: Schoolvaardigheidstoets Spelling (SVT SP). Normering 2015 is ongewijzigd.

Naam Test	Bereik	Opmerkingen
Drempelonderzoek 678 7 ^e versie, 678 Onderwijs Advisering, 2017	Groep 5 t/m 8	
IEP LVS Taalverzorging, Bureau ICE 2019	Groep 6 t/m 8	Alleen genormeerd voor leerlingen (speciaal) basisonderwijs
Pl-dictee, Boom test onderwijs, 2019	Groep 3 t/m 8	Als signaleringsinstrument en als diagnostisch instrument.
Spelling Speciale leerlingen (niet-werkwoorden), Cito, 2011	Voor functioneringsniveaus groep 3 t/m 5	Papieren en digitale versie. Voor leerlingen in het Speciaal (Basis) Onderwijs en leerlingen die extra ondersteuning behoeven in het reguliere basisonderwijs.
Spelling Speciale leerlingen (niet-werkwoorden), Cito, 2012	Voor functioneringsniveaus groep 6 t/m 8	Papieren en digitale versie. Voor leerlingen in het Speciaal (Basis) Onderwijs en leerlingen die extra ondersteuning behoeven in het reguliere basisonderwijs. Attentie bij afname potentiële pro-leerlingen.
LOVS 2.0 Spelling (niet-werkwoorden), Cito 2010/2012.	Groep 3 t/m 8	Papieren en digitale versie. Voor de interpretatie van de LOVS 2.0 van het Cito is de normering van september 2013 voorgeschreven (zie de publicatie DLE schalen indicatiestelling lwoo en pro voor instroom in schooljaar 2023–2024, uitgave 2022).
LOVS 3.0 Spelling Werkwoorden groep 7 en 8 Niet-werkwoorden groep 3 t/m 8 Cito, 2014 – 2017.	Groep 7 en 8 Groep 3 t/m 8	Papieren en digitale versies.

Opmerkingen bij Spelling:

Dit jaar voor het laatst toegestaan

LOVS 2.0 Spelling (niet-werkwoorden), Cito 2010/2012, aangezien dit product niet meer door de uitgever ondersteund wordt.

Dit jaar nieuw op de lijst

N.v.t.

Lijst toegestane instrumenten Leerachterstand Inzichtelijk Rekenen schooljaar 2023–2024

(zie: afname leervorderingenonderzoek en door- en terugtoetsen)

Naam Test	Bereik	Opmerkingen
Boom LVS Rekenen-Wiskunde, Boom test onderwijs, 2019	Groep 3 t/m 8	
Drempelonderzoek 678 7 ^e versie, 678 Onderwijs Advisering, 2017	Groep 5 t/m 8	
IEP LVS Rekenen, 2019	Groep 3 t/m 8	Alleen genormeerd voor leerlingen (speciaal) basisonderwijs
LOVS 2.0 Rekenen-Wiskunde, Cito, 2010	Groep 3 t/m 8	Papieren- en digitale versie; normering sept 2013. Voor de interpretatie van de LOVS 2.0 van het Cito is de normering van september 2013 voorgeschreven (zie de publicatie DLE schalen indicatiestelling lwoo en pro voor instroom in schooljaar 2023–2024, uitgave 2022).
LOVS 3.0 Rekenen-Wiskunde, Cito, 2013 – 2017	Groep 3 t/m 8	Papieren- en digitale versie.
Rekenen-Wiskunde Speciale leerlingen, Cito, 2011	Voor functioneringsniveaus groep 3 t/m 8	Papieren en digitale versie. Voor leerlingen in het speciaal (basis) onderwijs en leerlingen die extra ondersteuning behoeven in het reguliere basisonderwijs. Attentie bij afname potentiële pro-leerlingen.
SVT-RW: Schoolvaardigheidstoets Rekenen-Wiskunde, Boom test uitgevers, 2012	Groep 3 t/m 8	

Opmerkingen bij Inzichtelijk rekenen:

Dit jaar voor het laatst toegestaan

LOVS 2.0 Rekenen-Wiskunde, Cito, 2010 aangezien dit product niet meer door de uitgever ondersteund wordt.

Dit jaar nieuw op de lijst

N.v.t.

TOELICHTING

1. Algemeen

Zolang de landelijke criteria voor lwoo en pro² ook binnen Passend Onderwijs van kracht blijven, wordt daarmee samenhangend ook een lijst van toegestane screenings- en testinstrumenten vastgesteld.

Volgens artikel 15d, tweede lid, van het Inrichtingsbesluit WVO dient er (met ingang van 1 januari 2016) jaarlijks vóór 1 oktober bij ministeriële regeling een lijst van screenings-, en testinstrumenten te worden vastgesteld die gebruikt kunnen worden voor de indicatiestelling lwoo en pro. De voorliggende lijst is bedoeld voor gebruik in regio's waar voor lwoo niet voor opting-out voor wat betreft de criteria is gekozen en voor het gebruik bij aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring pro. Ze bevat een limitatieve opsomming van de te gebruiken instrumenten bij aanvragen tot een aanwijzing lwoo of toelaatbaarheid pro die ingediend worden bij de samenwerkingsverbanden die over de aanvragen beslissen in de periode 1 oktober 2022 t/m 30 september 2023 voor leerlingen:

- die rechtstreeks afkomstig zijn van een school als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs of de Wet op de expertisecentra en instromen in het eerste leerjaar vmbo of het praktijkonderwijs;
- uit het eerste leerjaar van het voortgezet onderwijs, waarvoor een beschikking lwoo of pro wordt aangevraagd;
- zoals bedoeld in artikel 10g, lid 4 WVO, betreffende vreemdelingen. Voor deze leerlingen kan een aanvraag tot plaatsing in het lwoo of pro eerst ingediend worden na het schooljaar waarin zij voor het eerst zijn meegeteld als ingeschreven leerling op die school;
- voor wie een overstap naar pro geïndiceerd geacht wordt, zoals bedoeld in artikel 10g, lid 5 WVO, opgenomen in artikel 15e van het Inrichtingsbesluit WVO (aanvragen en beschikkingen voor bijzondere groepen van leerlingen).

2. Uitgangspunt opname testen en toetsen op de lijst

Uitgangspunten voor opname in de lijst zijn:

- er is de psychometrische deugdelijkheid die op onafhankelijke wijze is vastgesteld. De COTAN beoordeelt als onafhankelijke commissie test- en screeningsinstrumenten en rapporteert hierover via de COTAN Documentatie (www.cotandocumentatie.nl). Sinds 2015 geeft de Expertgroep Toetsen PO (www.expertgroepoetsenpo.nl/) op grond van het Toetsbesluit PO een kwaliteitsoordeel over een tussentijdse toets of een reeks van tussentijdse toetsen (LOVS-toetsen). Een belangrijk criterium voor opname van testinstrumenten in de lijst is een positieve beoordeling door de COTAN en/of Expertgroep op de relevante aspecten: betrouwbaarheid, normering, begripsvaliditeit en veelal de criteriumvaliditeit. Wanneer niet op alle punten een 'voldoende of hoger' beoordeling gegeven is, is het instrument niet in de lijst opgenomen. Een uitzondering hierop is het aspect criteriumvaliditeit bij didactische toetsen en de SE-vragenlijsten, aangezien dit aspect bij deze test- en screeningsinstrumenten een minder belangrijke rol speelt;
- de normtabellen van de betreffende testen en toetsen zijn niet ouder dan 15 jaar en de betreffende test of toets is uiterlijk voor 1 juni van het jaar van publicatie van onderhavige regeling beoordeeld door de COTAN of de Expertgroep Toetsen PO beoordeeld. Dit laatste kan lastig zijn, omdat uitgevers vaak een test of toets al op de markt hebben gebracht voor de beoordeling door COTAN of Expertgroep en deze soms al gebruikt wordt voor leerlingen. Echter het eerstgenoemde uitgangspunt is van belang om een test of toets verantwoord op de lijst te kunnen plaatsen.

3. Gebruik klassikale en/of schriftelijke tests

In een flink aantal gevallen worden klassikale en/of schriftelijke tests niet geschikt geacht voor delen van de desbetreffende leerlingpopulatie. Dit hangt meestal samen met ernstige taal- en (begrijpend) leesproblemen van de leerling, onder andere als gevolg van dyslexie, ernstige spraak- en taalstoornissen of Nederlands als tweede taal. Het zal duidelijk zijn dat het bevoegd gezag (en binnen de scholen de deskundigen) en de hierbij betrokken deskundigen van het samenwerkingsverband die de aanvragen beoordelen hier hun eigen verantwoordelijkheden hebben en moeten nemen. Uiteindelijk zal in de communicatie tussen alle betrokken instanties besloten moeten worden hoe met deze problematiek in het algemeen en in individuele gevallen omgegaan wordt. Uit de discussies die hierover met het veld zijn gevoerd, bleek dat men zich kan voorstellen dat men in bepaalde gevallen en omstandigheden de klassikaal en schriftelijk verzamelde gegevens hanteert in het beslisproces.

² Gebaseerd op het besluit van 6 april 1993, Stb. 1993, 207, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 24 juni 2015, Stb. 2015, 273.

Voorts is gesteld dat voor sommige leerlingen een zoveelste toetsdag niet goed op te brengen valt. Ook is duidelijk dat in de korte tijdsspanne die tussen de verzameling van de gegevens en de beslissing ligt, onnodig werk voorkomen dient te worden. Wanneer de klassikaal en schriftelijk afgenomen tests in overeenstemming zijn met eerdere, op een andere manier verzamelde gegevens (bijvoorbeeld: een recente NIO met een WISC V) en/of wanneer gegevens harmonisch overeenkomen met andersoortige gegevens in de aanvraag (bijvoorbeeld van een leerling is een NPV-J-2 afgenomen hoewel hij voor lezen slechts een DLE van 25 heeft, maar de gegevens komen overeen met eerder jeugdpsychiatrisch onderzoek en/of met gegevens uit het onderwijskundig rapport) kan ervan worden uitgegaan dat de aangeleverde gegevens kloppen en niet door een andere test vervangen hoeven te worden. In het andere geval (bijvoorbeeld de NIO komt veel lager uit dan op grond van vorig intelligentie onderzoek of op grond van resultaten op de inzichtvakken mocht worden verwacht, of de leerling geeft in de NPV-J-2 aan sociaal adequaat te handelen, waar de leerkracht in de ZIEN aangeeft, dat dat geenszins het geval is) zal men toch over andere evidentie (bijvoorbeeld via hertesten met een ander instrument of het invullen van in deze regeling genoemde vragenlijsten door leerkracht of ouders) moeten beschikken: niet alleen zou in het andere geval de beslissingsprocedure op mogelijk onjuiste gegevens berusten, maar ook zouden foutieve persoonlijke gegevens over de leerling in omloop komen.

4. Afname door diagnostisch geschoolde psycholoog of diagnostisch geschoolde orthopedagoog of diagnostisch geschoolde orthopedagoog-generalist

In twee specifieke gevallen dienen de testresultaten onder de verantwoordelijkheid van een bevoegd deskundige professional te worden geïnterpreteerd. Het gaat daarbij om de resultaten op de testinstrumenten voor het intelligentiequotiënt van de leerling en om die bij persoonlijkheidsonderzoeken met betrekking tot prestatiemotivatie, faalangst en emotionele instabiliteit die het beeld geven van de sociaal-emotionele ontwikkeling (sproblematiek) van de leerling in relatie tot de leerprestaties (artikel 15d, eerste lid, onder c en d, van het Inrichtingsbesluit WVO).

Onder een diagnostisch geschoolde psycholoog of diagnostisch geschoolde orthopedagoog wordt een door een beroepsvereniging van orthopedagogen of psychologen als zodanig erkende en geregistreerde academisch gevormde psycholoog of orthopedagoog dan wel een in het kader van de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG) geregistreerde gezondheidszorgpsycholoog of orthopedagoog-generalist verstaan.

5. Administratieve lasten

Bij deze regeling zijn de test- en screeningsinstrumenten geactualiseerd aan de hand waarvan de samenwerkingsverbanden passend onderwijs vo op voordracht van de scholen in het voortgezet onderwijs kunnen bepalen dat leerlingen zijn aangewezen op leerwegondersteuning in het vmbo dan wel leerlingen toelaatbaar kunnen verklaren tot het praktijkonderwijs. De voormalige taken van de regionale verwijzingscommissies zijn met ingang van 1 januari 2016 overgenomen door de samenwerkingsverbanden. Deze regeling leidt dan ook niet tot extra administratieve lasten. Voor scholen verandert er voor het gebruik van de lijst van screenings- en testinstrumenten niets. Zij zijn bekend met de lijst en weten dat deze jaarlijks geactualiseerd wordt. Ook hier ontstaan dus geen extra administratieve lasten.

*De Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs,
A.D. Wiersma*